

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre 4

Egész évre 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők. Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Nemzeti népművelés

A héten fejezte be az országgyűlés a közoktatásügyi költségvetés tárgyalását. A vitában több szónok nyilvánította magyar nemzeti szempontból szükséges népművelési intézkedésekre nézve hazafias szellemű helyes véleményét az egyes vidékek speciális viszonyaira s általános országos érdekre való tekintettel.

Lapunk vallott és követett iránya a helyi közolgok ismertetése és megvitatása s ez az elv, valamint e lap kerete nem nyújt módot országos kérdések tárgyalására. Hogy ezuttal mégis foglalkozunk területünk országgyűlési képviselőjének a kultuszvita során f. hó 18-án tartott szűzbeszédével, azt nemcsak az a viszony indokolja, mely köztünk és képviselőnk között fennáll, hanem az a körülmény is, hogy az országtanácsában helyesléssel fogadott szép beszéd a mi népoktatási viszonyainkat ismerteti s ez képezi alapját dr. Ajtay Aladár nemzeti népművelési proppozícióinak, melyre nézve beszédének idevonatkozó részét alábbiakban ismertetjük:

Köndulási pontom szerint az általános tankötelezettség elvének kimondását állami érdek követeli. Így, a logika törvényei szerint nagyon könnyen juthatunk arra a következtetésre, hogy az állami érdek megvalósítása tehát állami feladat is. Ezen a réven azután könnyen jönnek divatba olyan általános jelszavak, hogy az iskola a nemzeti lét épületének egyedüli fundamentuma; a magyar nemzeti állam egységének konszolidációját egyedül az iskolától várhatjuk; hogy továbbá, ha azt akarjuk, hogy a magyar államot nemzeti alapon kiépítsük és a nemzeti kialakulást biztosítsuk, úgy az összes elemi iskolák államosítása elsőrendű politikai szükség.

Ez a magában véve helyes elv és célszerűnek látszó eszmemenet a kivételnél könnyen egy nagy tulásba és talán az időszűrség és a célszerűség megválasztásánál egy hibába ejtethet bennünket.

Ma már, tekintettel arra, hogy nemzetiiségi vidéken felekezeti iskoláinkat a felügyelet nehézségei miatt magunknak biztosítani eléggé nem fogjuk tudni, hajlandók vagyunk — fájdalom — sokan elhinni, hogy a hazafias érzés ápolását, a magyar nyelv tanulását felekezeti iskolákban elérni nem fogjuk tudni és így a felekezeti iskolákat államosítani kell. De a kivételnél ügyelni kell a sorrendre, a célszerűsége. Amint a gazdasági élet terén is elég alkalmassá kell lennie a talajnak arra, hogy bármely kitűnő eszközzel azt művelés alá vehessük, éppen úgy a kulturális élet terén is nemcsak a légkörnek, hanem az anyagnak is alkalmassá kell válnia arra, hogy kellő, az állami céloknak megfelelő, művelés alá vehető legyen.

Igen figyelemre méltó és statisztikai adatokkal is támogatott fejtegetést olvastam dr. Ajtay Józseftől a „Budapesti Hírlap” augusztus 17-iki, 225. számában, amelyben kimutatja, hogy minden törekvés dacára 30 éven belül az állami iskolákkal, különös erős nemzeti-séglakta vidéken célunkat elérni nem tudtuk. Ugyancsak a „Budapesti Hírlap” hasábjain olvastam a radnői főszolgabíró panaszát, hogy vegyes magyar községekben gyenge felekezeti iskola hivatásának megfelelően nem tud és az erős magyar kisebbségű helyek elhanyagoltatnak. Ugyanezt a panaszt hozta fel a házban Ferenczy Géza t. képviselőtársam is.

Népoktatási politikánk nemzetiiségi vidéken célt csak úgy érhet el, ha előbb okos politika más eszközökkel töri meg azt a jeget, amelynek táblái között az iskola hajójának nemzeti lobogó alatt fel kell vonulnia; ha megerősítjük az ár közepében levő magyar szigeteket és partokat, amelyekről magának erőt vehet, amelyeken a jégtáblák könnyen kárt tehetnek.

Ebben az irányban különösen sokat várunk mi, nemzetiiségi vidék lakói, a kereskedelemügyi miniszter

urnak iparfejlesztési akciójától, a telepítési és másnemű hitelaktiótól.

Ugy gondolom magam is, hogy ama beveendő várak ellen, ama nemzetiiségi tömbök ellen nem az iskolamestereket kell mozgatnunk, nem azokat kell az első és utolsóban állítanunk, hiszen talán Moltke sem tette azt. El kell jönnie előbb egy sokkal erőteljesebb, hatható-sabb akciónak. Addig pedig folytassunk intenzív belterjes gazdalkodást az erős magyar kisebbségű helyeken, nyelvhatárokon és szigetekben. Emeljük iskoláink nívóját, hogy azok mintaszertűek legyenek. A jó iskolába szívesen fognak vonzódni a nemzetiiségiek is, mert annak hasznát fogják látni.

Ehhez az intenzív gazdalkodáshoz szükséges, hogy addig is, a míg a törvényhozás intézkednek a t. vallás-és közoktatásügyi miniszter ur tartozkodják az u. n. összeházasító tanítórendszertől. (Helyeslés.)

T. ház! Hogy félre ne értessem, előre kell bocsátanom, hogy elvileg nem vagyok ellensége a feminista mozgalomnak.

Teret kell engedni a nő keresetképességének a házasság megkötésére és abban benne maradására vonatkozó elhatározásának függetlenítése szempontjából.

De ha már a nő családot alapított: éljen annak a nemes hivatásnak, melyet neki Isten és a természet törvénye rendelt.

Ebből a szempontból a férjes tanítónők ellen könnyen érvelhetnénk, de most az egyszerű csak összeházasított tanítópárok rovására szölok.

Inkompatibilitás mindenütt van. A tanügy terén is, mert pl. egy középiskolánál még testvérek sem alkalmazhatók.

Miert van kivétel a néptanítóknál?

A férj feleség tanítók nemcsak a kenyeret teszik közössé és kettős fizetést huznak, hanem az osztott iskolából is osztatlant csinálnak a tanítás rovására.

Ez az állapot a jövő kinevezéseknél nem szaporítható különösen most, amikor a t. miniszter ur igen jó fizetésemelést helyezett kilátásba egyrészt, de másrészt

„PETROZSÉNY ÉS VIDÉKE” TÁRCZÁJA.

HARMAT VERON.

Harmat Veront a tanyákon
De sok legény szerette!
Harmat Veron a sok legényt
Csalogatta, nevette.

Harmat Veron szép szemének
Hét megyébe' híre járt;
Meg is rontott szép szemével
Nem is egy, de száz határt.

Ha ünneplő selyemruha
Feszült darázsderekán,
Ifja-véne megcsndálta:
„Ez oszt' helyre egy leány!”

Harmat Veron kincse, pénze
Egy halomba' jaj de sok!
Ejnye, hogyan jutott hozzá? —
Szapulják az asszonyok.

Arany, rubint, igazgyöngy van
A kezén meg a nyakán,
De a szíve, de a lelke, —
Az már nem oly igaz ám!

Harmat Veron, hídja van
Igazgyöngyöd, aranyad, —
Testedet a föld kidobja,
Hozzá szegyen. bün tapad.

Harmat Veron dehogy bánja!
Ki győz izzó két szemén?
Hol van, aki nem szeretné,
Az a dib-dáb, ha legény!

Aztán szíve néki is volt,
Hisz' szeretett igazán;
Egy nincsetlen, szegény legényt
Szeretett a szép leány.

Csókolgatta, ölelgette, —
Igaz, nem őt egyedül;
Harmat Veron szent, hűséges
Szerelemre nem hevül.

Szegény legény — így beszél —
Nagy bűnös lett miatta . . .
Harmat Veront az anyaföld
Mégis csak befogadta.

Molnár Jenő.

BARÁTOMHOZ.

Édes kedves jó barátom,
Barna kis lányt ne szeress,
Édes csókot az ajkán
Soha, soha ne keress.

Mert a barna mindig csalfa,
Csábitni tud mindannyi,
De az igaz szerelemről
Egy sem akar hallani.

Mig a csókot meg nem unta
Ugy szeret mint senki más,
S ha megunta mi vár rád?
Csak a gyászos csókló!

Én is voltam barátnak
Uram bocsá — szerelmes
Szerettem hűn mint csak lehet,
S hűtelen lett a kedves.

Kakas Jenő.

azért sem, mert ezek a nők családi boldogságukat már megállapították, a miniszteri szobákban pedig képviselők segítségével elég sokan kilincselnek, kik ebbe a szerencsés helyzetbe nem juthattak és a mindennapi kenyérért küzdenek.

Hasonlóképpen az intenzív gazdálkodás szempontjából szükséges, hogy a t. kultusz-miniszter ur különösen nemzetiségi vidéken szüntesse meg az egyes helyeken előforduló azt a visszásságot, hogy több a női tanerő, mint a férfi tanerő. Szükséges ez azért, mert különösen azokon a vidékeken derék tanítóinkra az iskolán kívül a társadalomban is nehéz feladat hárul és ezt a feladatot a nők betölteni nem képesek.

T. ház! Ha belterjes gazdálkodást sürgetek a tanügyi terén a magyar és magyar kisebbségi helyeken teszve ezt főleg azért, mert magam is meg vagyok győződve a történelmünkől leszűrődött arról az alapigazságról, amelyet Kmety Károly t. képviselőtársam egyik munkájában olyan szép szavakkal hangoztat.

A magyar állam ezeréves fennállását — ugymond — nem annyira a harci erény és vitézségnek, nem a számszerű többségnek, nem a területi nagyságnak, nem az idegen államokból hazahordott gazdagságnak, hanem annak a kiváló nagy lelki tulajdonságnak köszönheti, hogy az Isteni gondviselés izzó fajszeretettel, a büszkeségig menő önértéssel, türelemmel és mindenekelőtt szabadságszeretettel áldotta meg a nemzetet.

Ezek a nagy lelkitulajdonságokban rejlik államfenntartó erőnk, képességtünk. (Ugy van.)

Minden intézményünk, ősi alkotmányunk a faji jelleg, a magyar jelleg hordja magán, anélkül, hogy fajpolitikával vádolták volna bármikor.

Fajunk felsőbbeségét faj sulyunk, lelki erőnk biztosítja, melyet célszerű politikával nagyobbíthatunk a szabad versenyben is.

További fenmaradásunk érdekében nem is lesz szükséges tehát, hogy reakciós, szabadságszeretettünket sértő, az általános emberi felfogások szerint már túlhaladott módszerekhez, ősi rendszabályokhoz folyamodjunk. (Helyesítés.)

Emeljük első sorban a kulturától nem idegenkedő fajunk sulyát belterjes szellemi és anyagi gazdálkodással s akkor képesek leszünk a versenyt megállni. Mivel a t. közoktatásiügyi miniszter ur is ezt a politikát helyezte kilátásba és mert hiszem, hogy éles szeme azon hiányokat, amelyeket csekélységem felhozni bátorkodott, szintén meglátta, a költségvetési tételt bizalommal elfogadom. (Élénk helyeslés és éljenzés a jobboldalon.)

Vásári rendtartás.

(Folytatás.)

12. §. A husarusító helyeken, hol marha-, borjú- és sertéshus vágatják ki, a husnak mérték szerinti ára feltűnő helyen kifüggesztett táblán kitüntetendő, ugyancsak az is, ha azon helyen bivalyhus vágatják ki.

13. §. Disznózsir, faggyu, vaj, háj, szalona, turó, sajt, sóshal csak súlymérték szerint adható el.

14. §. Mindenki, aki gabonát vagy élelmicikkeket a piacon árusít, köteles a piac felügyeletét gyakorló hatóság személy, vagy közeg kívánságára árúinak mennyiségét és árát lekiismeretesen bevallani és azt kivétel nélkül bárkinek vételre átengedni.

15. §. Adás-vevésnél kizárólag csak méter rendszer szerinti súly, ür- és hossz mértékek használhatók, minden más mérték a piacról ki van zárva.

16. §. Gyümölcsárusítók a község különböző helyein árulhatnak, de csak az előjáróság által kijelölt helyeken.

17. §. Tiltva van a vásár és a hetivásárra jövő árusítókat a vásáron kívül és mielőtt a részükre kijelölt helyen helyeiket elfoglalnák, azon célból, hogy az árúkat közvetítés végett megvegyék feltartóztatni és az árúkat megvenni.

18. §. Tiltva van egy harmadik személy által már alku alá vett vásárlásba beavatkozni, az előbbi által ajánlott árnál az első jelenlevő jelenlétében, magasabb árát ígérni s bármely más tolakodó magaviseletet tanúsítani.

Tiltva van továbbá az előirt nyilvános árusítást az eladó és vevő között létrejött abbéli megegyezéssel kijátszani, hogy az árúkat a vásár után akár határozott, akár határozatlan ár mellett átengedi, illetve átveszi.

19. §. Ezen vásárendtartás határozatai kiterjednek azon árúkra is, melyek a mindennapi adásvétel tárgyát képezvén, a piacon, utcák és utakon árusítatnak.

Ezen szabályzatnak valamennyi helybeli és idegen vásárfelék, iparosok és kereskedők kötelesek magukat alávetni s ennél fogva a hatósági közegek rendelkezésének ellenmondás nélkül engedelmeskedni tartoznak.

20. §. A vásárfelék kötelesek a vásáron tisztességesen és csendesesen viselkedni.

Aki a vásáron magát illetlenül viseli és a hatósági közegeknek nem engedelmeskedik, vagy nyilvános rendelkezéseiknek ellenszegül, továbbá aki oly célból, hogy az árak emelkedésének hamis híreket terjeszt, vagy ily szándékból megjegyzéseket enged meg magának, a vásárról kitiltatik és a körülményekhez képest külön megbüntettetik.

21. §. Állatvásár, vagyis állatok nyilvános eladása és vétele csak állatvásártartási joggal bíró községekben, az 1888. évi 40000. számú m. kir. földmívelés- és kereskedelemügyi miniszteri rendelet 30. §-ának megfelelő területen s ugyanezen rendelet 31. §-ában foglaltak szerint berendezett napokon tartható.

22. §. A vásárra felhajtott állatoknak a 40000/888. sz. rendelet 31. §-a értelmében egészségi és tulajdonjogi szempontból való megvizsgálása céljából a felhajtás csak a hatóság által kijelölt bejáratokon át történhetik meg.

23. §. A vásártér bejáratánál az állatorvos által egyenként megvizsgálendő állatok marhaleveleit az e célból ott a felhajtás remélhető nagyságához mérten, kellő számban alkalmazandó hatósági közegek (rendőrök, illetve községi szolgák) megvizsgálják s a náluk készletbe levő rovatos kimutatásban, a darabszámot jelzik.

24. §. Az állatvásár rendtartás foganatosítása, illetve a jelen szabályrendeletben foglalt határozmányoknak teljes érvényre emelése szempontjából kis- és nagyközségek állatvásárjain a főszolgabíró, vagy általa megbízandó helyettes jelen lenni köteles.

Marhalevél nélkül, vagy hiányos marhalevélel érkező állatot a vásár helyén illetékes községi előjáróság, a vásártérnek e célra szolgáló félreeső bekerített helyén, esetleg más okból letartóztatott állatoktól elkülönítve őrizet alá veszi s ezen körülményt az elsőfokú állategészségügyi hatóság illetékes közegénél a kifüggesztett tulajdonjog iránti tárgyalásnak lehetőleg azonnal a helyszínén való foganatosíthatása végett bejelenti.

25. §. A tulajdonjog tárgyalása során és illetve tartama az állat tartása és őrzetéből kifolyólag felmerült költségek a tulajdonost terhelik.

Nyolc nap leletével tulajdonjogi szempontból igazolatlanul maradt állatot az elsőfokú hatóság szabályszerű s birtokon belül felelősséget határozat alapján, az államkincstár javára elárverezi.

26. §. Ragados betegség, vagy ilyenek gyanújában álló állat a vásártér félreeső helyén, az evégből fentartott elzárható helyiségben szigorú felügyelet alá veendő addig, míg az elsőfokú állategészségügyi hatóság az illető ragados betegsége nézve megállapított elbánás iránt intézkedik.

Marhavész, vagy ennek gyanúja esetén azon állatok is azonnal elkülönítve zár alá helyezendők, melyek azon helyiségből hajtattak föl, a honnan a beteg, vagy gyanus állat származik.

Ragados tüdőbő, ragados szájs- és körömfájás és sertésvészben beteg, esetleg ezen betegség gyanújában állóknak talált állatokkal egy és ugyanazon községből felhajtott hasonló fajú vagy az illető betegsége fogékonysággal bíró más állatok is azonnal beható vizsgálat alá veendő.

27. §. A vásártér bejáratánál teljesítendő marhalevél-vizsgálat s az ezzel egybekötött írásbeli teendők ellátására a helyi hatóság által a 3. §. rendelkezéséhez képest kirendelendő előjárósági tagok, illetve ezek felügyelete alatt működő rendőrök, vagy őrök napi díjait a 40000—888 sz. utasítás értelmében, a vásárjog tulajdonosa, vagy bérloje megtéríteni tartozik.

28. §. A marhalevelek kiállítása, valamint a tulajdonjog átruházás és az irányítással járó teendőket a vásár helyén a községi marhalevél kiállítója, esetleg a fenforgó szükségletehez mérten segítségére beosztott őrök végzik a 40000—888. sz. utasításnak 27. §-ában megállapított s a közönség tájékoztatása végett, az állam hivatalos nyelvén kívül a nép nyelvén is írt s a cédulaházon kifüggesztett díjtételek mellett.

A marhalevél iktató és tulajdon átruházó jegyzőkönyv a községtől teljesen elkülönítve vezetendő.

29. §. A kormányhatóságilag engedélyezett helypénz-szabályzatok feltűnő helyeken, az állam hivatalos

nyelvén kívül a nép nyelvén is kifüggesztendők. A vásártulajdonost ezek szerint megillető helypénz a 28. §-ban említett marhalevél kiállítás, átírás, vagy irányítás címén vett illetéktől teljesen elkülönítve vezetendő.

Marhalevél kezelés, vagy helypénz szedéssel megbízott közegeknek együttes egy és ugyanazon helyiségben történő közös működése szigorúan tilos, még azon esetben is, ha a vásár jogtulajdonosa, vagy bérloje maga a község.

Ott, a hol a helypénz csak az eladott marha után szedetik, megengedtetik az, hogy a marhalevél-kezelő helypénz beszedésnek megkönnyíthetése céljából az esetleg szomszédos helyiségben működő helypénzszedőnek a vonatkozó marhalevelet átadja, illetve az utóbbi részéről e célra felfogadott közegnek s nem közvetlen a marha-tulajdonosnak kézbesítse ott, a hol helypénz csak eladott marha után szedetik.

30. §. A vásárjog tulajdonosa, illetve bérloje köteles kellő időben, megfelelő számú állatorvosokról gondoskodni s az e célra megnyert, illetve szerződötett állatorvos nevét és tartózkodási helyét az elsőfokú állategészségügyi hatóságnál minden állatvásárt megelőzőleg legalább 8 nappal előbb bejelenteni avégből, hogy a hatóság esetleges mulasztás esetén, az 1888. évi VII. t.-cz. 11. §-a és a 40000—888. számú végrehajtási utasítás 33. §-ában biztosított intézkedési jogából kifolyólag, a vásárjog tulajdonos, illetve bérloje terhére kellő számú állatorvosokról gondoskodhasson.

Amennyiben a vásártartásra jogosult község állatorvossal bir, ezen községi állatorvos amennyiben a vásárjog-tulajdonos másként nem intézkedik, az 1888. évi VII. t.-cz. 130. §-ának f) pontja értelmében tartozik a helyben tartott állatvásároknál mint szakértő közreműködni.

31. §. A vásár-szemle megejtésére szerződötett, illetve esetről esetre felkért állatorvos köteles az állatvásár-terén a vásár kezdetekor pontosan megjelenni. Amennyiben pedig a megjelenésben gátolva volna, köteles az illetékes elsőfokú állategészségügyi hatóságnál megfelelő helyettesítés iránt előterjesztést tenni, vagy késedelem esetén, személyes felelősség terhe alatt, a helyettesítő állatorvosról önmaga gondoskodni.

32. §. A vásártéren visszamaradt trágyát és hulladékot a vásárjog tulajdonosa, illetve bérloje 3 nap alatt össztakarítani és fertőtleníteni tartozik.

Az így fertőtleníttet tárgy és hulladék alkalmas szekéren a szántóföldre szállítandó s mint ilyen trágyaként felhasználható.

Az állatvásártéren előirt tisztogatási és fertőtlenítési műveletnek teljesítéséről, vagy nem teljesítéséről a községi előjáróság 14 nap alatt az illetékes elsőfokú állategészségügyi hatóságnak jelentést tenni köteles.

33. §. Az állatvásártér leteleltetésre még kellő fertőtlenítés után sem használható fel.

Más célra felhasználhatása, illetve a vásártér helyének esetleg a helyi körülményektől függő változtatása azonban a felszerelés tekintetében, a 40000—888. számú végrehajtási utasítás 31. §-ában előirt feltételek betartása mellett, megengedhető.

34. §. Az állatvásártéren felmerülhető mindazon esetekre nézve, melyekre vonatkozólag a jelen szabályrendeletben utasítás után foglalkoztatik, az állategészségügy rendezéséről szóló 1888. évi VII. t.-c. végrehajtása tárgyában ugyanazon évben 40000. sz. a. kiadott rendelet 30—37. §§-ban foglalt határozmányok irányadók.

35. §. Ezen szabályrendelet ellen elkövetett kihágások, amennyiben a büntetendő cselekmények és mulasztás nem a fennálló törvények vagy miniszteri rendelet szerinti bírálandó el, a rendőrhatalóság által 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Behajthatatlanság esetén 4 koronáig terjedő pénzbüntetés helyett 12 órai, azonfelül pedig minden 20 koronáig terjedő összeg helyett egy-egy napi elzárás állapítandó meg.

Felelősség esetén másodfokban a vármegye alispánja és harmadfokban a m. kir. belügyminiszter határoz.

36. §. A pénzbüntetések az illető község szegényalapját illetik meg.

37. §. A vásárrend kezelése azon járási főszolgabíró hatáskörébe tartozik, kinek járásában a vásártartó község fekszik.

A vásári felügyeletet a vásártartó község előjárósága, illetve annak megbízott tagja, vagy tagjai gyakorolják.

38. §. Ha a vásári felek a vásári felügyelet bánásmódja, vagy intézkedései által magukat sértve érzik,

jogukban áll panaszukat és sérelmeiket az illetékes járási főszolgabíró mint elsőfokú hatóság előtt előadni, ki köteles a panasz felett lehető gyorsan s ha csak lehet, még a vásár tartama alatt határozni.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezés.** Ófelsége a király puji kir. járásbíróvá Géczi Imre albirós ugyanoda kir. járásbíróvá Anucsán Miklós medgyesi kir. járásbírói aljegyzőt nevezte ki, s ezzel a Kovács Károly és Török Géza távozásával üresedésbe jött puji jbirói állások be lettek töltve.

— **A betegsegélyző egyesület orvosa** dr. Csatt Aurél betegségéből felgyógyulva hazatért s ma megkezdte orvosi működését, mit — szerencsés felgyógyulásának örvéndvé — hozunk az érdekeltek tudomására.

— **A böhöbarlangi vasutállomás elöljárót** a kereskedelemügyi miniszter a pályaudvaron feladott közönséges és ajánlott levélpóstaí küldemények s postával továbbítandó táviratok felvételére és kalauz-postával való továbbítására febr. hó 1-től kezdődőleg felhatalmazta.

— **Kaszinóbál.** A vulkáni kaszinó f. hó 19-én este tartotta az évi kaszinóbáliját helyiségének összes termében, mely valóban nagysikerű volt. A szilvölgyi intelligencia adott találkat ez estén egymásnak a vulkáni kaszinóban, melynek agilis elnöke Blascheck Aladár főmérnök mindent elkövetett, hogy a vendégek kellemeesen érezzék magukat. És nem mondunk sokat, ha arról adhatunk hírt, hogy fesztelen jókedv és szeretetreméltóság tekintetében nem fogja felülmúlni e farsangon a vulkáni kaszinóbáliját a szilvölgyi egyetlen mulatsága sem. Az éjjeli órákban sikerült tombola — értékes nyemremény tárgyakkal — szórakoztatta a jelenlévőket. Mikor aztán a reggeli köd felszállt, (ugy hat-hét óra felé) gondolt a jókedvű társaság arra, hogy talán hazafelé kellene tartani. Háring kiszolgálásával meg voltak elégedve. Kár, hogy a világítás nem volt megfelelő.

— **A „Művezetők Országos Szövetsége”,** 47-ik kerületi egyesülete évi közgyűlést múlt vasárnap tartotta a petrozsényi régi kaszinó termében a tagok élénk érdeklődése mellett, melyen a pénztárnok által bemutatott mérleget tudomásul vette, jóváhagyta a közgyűlés s a tisztikarnak megadta a felmentvényt. Ezután a maga és a régi tisztikar nevében Angel Antal elnök lemondott és kérte a közgyűlést válassza meg az új tisztikart, mire a régi tisztikar egyhangulag újból meg lett választva. Elnök: Angel Antal. Alelnök: Irotka József. Jegyző: Müller Alajos. II. jegyző: Buda Zsombor. Pénztárnok: Wodicska Vencel. II. pénztáros: Meskó Antal. Ellenőröknek választottak meg: Marossy Vince, Duffek József és Tierjung Miklós. Választmányi tagokul megválasztottak: Kubata Béla, Ott Mátyás, Sandner János, Pán János, Scholtész József, Branszky János. Felvételre 7 újtag. A befizetett tagsági díjak feleslegéből egy szegény özvegy 60 koronával segélyeztetett.

— **Köszönet nyilváníatás.** Miután az aláírási íveket későn kaptuk vissza, csak most vagyunk abban a helyzetben, hogy ígéretünket beváltuk s közöljük azon szíves adakozók neveit, kik az ev. ref. tanuló karácsonyfájához adományaikkal hozzájárulni kegyesek voltak.

I. számú gyűjtőíven: Janza Vazul, Petrozsényi takarékpénztár részvénytársaság, Graffius Vilmos, Hitebank részvénytársaság 5—5 kor. Marek Mór, Ábrahám József 4—4 kor. Jancsó Ferenc, Grausam Károly, Fehér Ignác, N. N. 2—2 kor. Tribus Aladár, Kodra Gyula, Varjassy István, Veinberger Bernát, Braun Albert, Steiner Rezső, Klein testvérek, Weisz Rezső, Szűszer Mihály, Halász Sándor, Grosz Hermann, Weisz Mór, Klein Lipót, Wagner Gyula, Kohn Lázár, Kozák Lajos, Schaffer Mihály, Kohn Rezső, Salló Károly, Dr. Weiszné, Váradi Vilmos, Fodor István, Szempály Dezső 1—1 kor. Hermann Adolf, Schwab Nánán, N. N., N. N., Schneveisz Dezső, Wiegenfeld A., Ridval Joachim 50—50 fillér. Singer Lajos, Mucsi János, N. N. 40—40 fill. N. N. N. N. 20—20 fill.

II. számú gyűjtőíven: Nagy Imre, Azzola B. János 2—2 kor. Schreiner József, Barthalos Árpád, Hacker Márton, Kekel János, Frosh Pál, Mara Iván, Sternberg Bertalan, Henrich Viktor, Br. Ehrenberg Gyula, 1—1 kor. Erdős László 80 fill.

III. számú gyűjtőíven: Székely Jenő 2 kor. Kádár József, Spitzer Jenő, Szűszer Simon, Szűszer Jakab 1—1 kor. Mózes Mihály, Danó Ferenc 20—20 fill.

IV. számú gyűjtőíven: Janza Vazulné 2 kor. Priváry Géza, Esztergályos Ágoston, Dórvai István, Derzsi Ödön, Czirbesz D., Lakner József 1—1 kor. N. N. 60 fill. N. N. 40 fill.

V. számú gyűjtőíven: Klinga József, pénzügyőri biztos ur gyűjtése a vezetése alatt álló pénzügyőri szakaszoknál 11. kor. 50 fill.

VI. számú gyűjtőíven: Spiegel Sándor, Fábán Gyula, Pál Dénes 2—2 kor. Somogyi János, Bakó Gyula, Kopás Rezső, Dániel Sándor, Oláh Mihály, Rostás Péter, Hemző Károly, Trammel Gyula, Ludvig Béla 1—1 kor. A többi 50, 40, 30, 20, 15 és 10 fillérrel a vonalszemélyzet adományozta.

Fogadják meg egyszer halás köszönetünket szíves adományaikért, valamint köszönetünket nyilváníjuk Veres Pál erdőőr urnak, ki egy szép karácsonyfát ajánlkozott e nemes célra. Az ev. ref. egyház elöljárósága nevében, Kósa Mihály, ref. lelkész.

— **Álarcos jelmeztély.** F. évi február hó 2 ikán-szombaton a salgótarjáni köszönetbánya részv.-társ. von, déglátó épületének nagyszobájában álarcos jelmeztély lesz, melyre jegyek előre válthatók Graffius Vilmos gyógyszerárban. Estély napján a jegyek a pénztárnál csakis a meghívó előmutatása mellett válthatók. Személyjegy 2 kor. családjegy 4 kor. Kezdeté 9 órakor. Pontos megjelenést kér a rendezőség. Az uri körökben nyilvánuló érdeklődésből ítélve a jelmeztély nemcsak látogatott, de fényes is lesz, méltó a pazar berendezési teremhez, melyben ez lesz az első estély.

— **Táncmulatság Vulkánban.** A vulkáni róm. kath. templom javára 1907. évi február hó 3-án a Haring féle vendéglő összes helyiségeiben tombolával, confettivel, szerpentinnel és jelmezes felvonulással egybekötött táncmulatságot rendeznek. Belépődíj: személyjegy 1 kor., családjegy (három személyre) 2 kor. Kezdeté este 8 órakor. A zenét a petrozsényi első zenekar szolgáltatja. A rendező-bizottság névsora: Blascheck Aladár elnök, Hoboth A. József társ. elnök, Régeni József alelnök, Bakó Lajos pénztárnok, Bács Albert ellenőr, Fritz Károly táncrendező biz. elnöke, Dubovszky Elemér táncrendező biz. alelnöke, Varjassy Béla táncrendező biz. alelnöke, Bazilly Ernő, Bukovits Mór, Buday Viktor, Burdus Adolf, Csanády László, Gábor József, Hajdu László, Heilmanu Alajos, Hercsik Ödön, Kopeckzi Béla, Kozma Rudolf, Krausz Károly, Krieger István, Laj Rudolph, Mettler János, Nagy Ferenc, Orbán Ferenc, Oprisa Sándor, Oszvald Rezső, Péczey Gábor, Pfeiffer Lajos, Rátz Ernő, Russ Mátyás, Székely Gyula, Varjassy István, Vass Sándor, Voin Vidor, Winkler Mihály rendezők.

— **A világot jelentő deszkákön** Thália papja és papnői bemutatkoznak. A színművészet Múzsája hozzánk is bevonult 5—6 hétre. Műpártoló közönségünk epedve várta s rokonszenvesen fogadta. Nem esoda. Egy év óta nélkülözük azt a tanulságosan s nemesen szórakoztató élvezetet, melyben eddig évenként rendszerint legalább kétszer részesültünk. Az anyagi siker már a bérletek által biztosítottak mutakozik s így intelligens közönségünkön nem mulik az erkölcsi siker, melyben annál kevésbé van okunk kételkedni, mert Miklóssy Gábor szintársulata több jövevű erővel gyarapodva teljesíti itt azt a kulturmissziót, melynek a nemzeti eszme és magyarnyelv terjesztése sokat köszönhet. Ez levén a magyar színművészet hazaíás feladata, színészeinket abban a reményben üdvözljük, hogy hivatásuk magaslatán céltudatosan teljesítik az itt reájuk váró feladatot. Biralatot nem mondhatunk a társulatról, amennyiben lapunk zárása után, szombaton este volt a bemutató előadás, de eleve kijelentjük, hogy részrehajlatlan kritikát fogunk gyakorolni az előadások részletes ismertetésekor. Ezt tenni hírlapírói kötelességünknek ismerjük hivatásos színészekkel szemben. A megállapított érdekes műsoron itt még újdonságot képező darabok vannak előadásra kitézve és pedig: Szombat jan. 26. Baccarat, Vasárnap 27-én d. u. Kérők, este Milliárdos kisasszony. Hétfő 28-án A Mád Zsidó, Kedd 29-én Egy Angol detektív, Szerdán 30-án Koldus gróf, Csütörtök 31-én Csebi tatar, Péntek feb. 1-én János vitéz. Szombat 2-án Leányka, Vasárnap 3-án Tamás bátya kunyhója,

— **Sikos járdák.** A múlt hét elején pár napig éjjel nappal havazott s az idő hirtelen szokatlan hidegre változott. Égbenyuló hegyek által övezett völgyünkben szokatlan ugy a tropikus hőség, mint a dermesztő hideg, de a nyáron olyan perzselő meleg volt mint a délibabakunság homokbuckáin s a heten olyan hideg, mint az alföldi síkságon. A hét első pár napján esett ho csak-

nem méteres puhatakaróval borította az utcák járdáit is melyet a járó-kelők legázoltak s a hirtelen beállott ropant hideg jégkéreggé fogyasztott, melynek sikos felületén nyakra-főre hullottak az emberek. A háztulajdonosoknak persze legkisebb gondjuk is nagyobb volt annál, hogy házaik utcafelől homlokzata előtt a járda sima jégkérgét behintették, vagy eltávolították volna s így sok kificamodott láb és kéz tesz bizonyosságot arról, hogy az előjáróság többszöri figyelmeztetése, kérelme dacára a lakók és háztulajdonosok nagy többsége nem törődik mások testi épségével. A községi előjáróság tehát kötelességét teljesítette, midőn a szabályrendeletnek a járdák tisztítására vonatkozó intézkedése ellen vétők megbüntetése végett intézkedett s ezután is intézkedik.

— **Hamuvá égett csecsemő.** A szülők gondolatlan-ságának, könnyelműségének újabb megrendítő áldozata egy hamuvá égett ártatlan gyermek. Krakóvszky Gyula napszámos vadházasságban él évek óta Kántor Juliannával. Ebből a viszonyból 3 gyermek származott, az 5 éves Gyula, 2 éves Etel és 4 hónapos Julianna. A szülők legnagyobb szegénységben élnek. Pénteken délután együtt mentek szemet válogatni a szénkiahányások közül. Firon-da Györgynek a Malea pataknál, a Gerbert-féle gőzma-lom mellett lévő fakunyhójában lakván, távozásukkor a három kis gyermekre rázárták a rozoga ajtót. A gyer-mekek játszadoztak az oduszéri helyiségben. Nemsokára füst tödült ki a deszkafalak és tetőzet hézagai között. A hórétég részben leolvadt a tetőről, melyen kicsapódott a láng. Belülről gyermekek sikolytása hallatszott ki Florea Emil községi rendőr ebben a pillanatban éppen arra ment, a füst láttára odafutott s a gyermekek sikolytását hallva azok megmentésére törekedett, de az ajtó zárva, az ablak pedig oly kicsiny volt, hogy be nem hatolhatott. Már a gyermek sírás sem volt hallható. A hőségben s füstben elalélta. Hatalmas erejének megfeszítésével betörte az ajtót, melyen fojtó füst tödült s lángnyelvek csapódtak ki. Behatolt s a sűrű füstben és hőségben kereste a gyermekeket s a két nagyobbbat meg is találta az ajtó mögött összebujva. Hirtelen felkapta egyszerre mind a kettőt s kirohant velük a szabad levegőre, hol csakhamar eszméletre tértek. Ekkor mondta az 5 éves ficska, hogy a Juliska még bent van. Bem-ment újra élete kockázatásával a rendőrs a rozant viskóba, melynek teteje a hórétég sulya alatt is minden pillanatban rászakadhatott volna s a lángok között, fojtó füstben kereste, de nem találta. Ezalatt a Gerbert gőzmalomból fecskendővel ott termettek az alkalmazot-tak s gyorsan elloptották a tetőn is kicsapódott tüzet. Ekkor találták meg a 4 hónapos kis lányt porrá égett hamvait a megszenesedett teknőben. Prileszky szolgabíró azonnal kiszállott a helyszíre, megejtette a vizsgálatot s megállapította, hogy az 5 éves fiu gyufával játszott, azt meggyújtotta, a fekhelyül szolgáló szalmazsák lángra-gyult s a fatákolmány is tüzet kapott. A szülőköt halált okozó vétkes gondatlanságért a büntetőbíróság fogja felelősségre vonni. Az anyagi kár 50—60 korona, de az ember életért nem nyújt kárpotlást a gondatlan szülők bűnhődése sem.

— **A jó könyv** hűséges barát, különösen a beteg emberre nézve, akinek szórakoztatója, vigasztalója. De még többet jelent az olyan könyv, amelyből a beteg bajának természetét, tudományos ismertetéset olvassa és amelyből a gyógyulás útját ismeri meg. Számítok be-teg ember merit erkölcsi erőt és vigasztalást a „Modern villamos gyógy-mód” című könyvből, amely nepszerűen ismerteti a csodás hatást s a trappáns eredményeket, amelyeket a beteg testbe okszerűen bevezetett villamos árammal elértek. Ez a könyv megnyitja a sötétségben tévelygők előtt a világosság útját, mert a tudomány megdönthetetlen érvei által támogatva hirdeti, hogy a villamos gyógykezelés tekintetében az „Elektro Vitalizer” orvosi rendelő intezet érte el a tökély fokát. Se szeri, se sáma ma már azoknak az embereknek, akik súlyos gyógyíthatatlannak hitt betegségéből az Elektro Vitalizer segélyével gyógyultak ki. Olvassák minél többen ezt a könyvet, melyet kívánatra ingyen és bermentre küld az Elektro Vitalizer orvosi rendelő intezet, Budapest, Ka-roly-körút 2 felelelet 50.

Szerkesztői üzenet.

K. Gy. urnak Vulkán. A részünkről tett ígéret be-váltása nem rajtunk mút. Azt reméljük, hogy lesz sze-rencsünk s személyesen találkozunk. Üdvözlünk és kegye-skedelmeket!

Felelő szerkesztő: Ladóry Á. J. Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

Eladó ház.

Petrozsényben a Kálvária alján Kodra és volt Sárosy-féle ház között levő két telek és két ház közül az egyik ház telekkel együtt örök áron

E L A D Ó.

Megtudható e lap kiadóhivatalában.

AZ UTOLSÓ ÉVEK LEGBECSSEBB TÁLMANYA.

Gözfürdő a lakásban.

A „Sanitás” gözfürdőkészülék segítségével bárki otthon bármely szobájában 5 perc alatt 3 fill. költség-gel a legpompásabb gözfürdőt készítheti magának.

Senmi tisztátalanság! A szobába egy csepp gőz sem jut! Használat után teljesen összehajtható és valamely szekrény mögé állítható.

A gőz- és hőgőzfürdő a reuma, csúsz, kösvény egyetlen biztos gyógyító eszköze csodás hatással bír meghűlésből eredő bajoknál, mint nátha, torokfájás stb. Megszünteti álmatlanságot, idegességet, Ártalmatlan, biztos és gyors soványító mod.

Egészséges embernek is nélkülözhetetlen.

A készülék néhány napig megtekinthető helyben Wagner szállodában a gyárképviselőjénél, vételkötelezettség nélkül, a ki kívánatra házhoz is küldi kipróbálás végett.

Förstner Aladár, Budapesten
VII., Alsó-erdősor 30.

Egy a legújabbban érkezett elismerő levelekből:

Tekintetes

FÖRSTNER ALADÁR urnak

Budapest.

Gözfürdő készüléke nekem Reiner és Mandula nyek-ládházai cég által ajánlatot. Lábaim annyira oda voltak már, hogy járnai is alig tudtam. A készüléket Önnél háziorvosom Dr. Harczér Imre ur által meg is rendeltem és használok.

Aldom azokat kik nekem ajánlották és Önt, ki készítménye által jöttevöm lett, mert mióta használok, jobban érzem magam. Ha ennek hasznos voltát az emberek úgy tudnák, mint én, senki sem mulasztaná el ezt meg-hozatni, még ha szájától is vonná meg annak beszerzési árát.

Kívánom, hogy minél többen ismerjék meg cabi-netjének becses voltát, hogy a szenvedő emberiségnek hasznára legyen.

Hálás köszönettel

Bucsay István, építőmester.

Onod, (Borsodm.) 1906. nov. 14-én.

A legjobb magvakat

A legnemesebb fákat

A legszebb virágokat

A legdivatosabb csokrok és koszorukat

friss élővirágokból a legjobb
minőség szavatolása mellett

szállítja

MÜHLE VILMOS

cs. és kir. udvari-szállító mag- és virágkereske-dése **TEMESVÁROTT**

Nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen

Husz élő

méh családból

álló méhállományom és 20 drb. üres
50-80 lépes kerettel ellátott kaptár,

többféle méhészkészítéssel és a jó
karban levő méh-házzal együtt **OLCSÓN ELADÓ.**

Uj lakásom helyszüke miatt, az átköltözködés
előtt, tehát február közepeig.

Pelger Mihály,
ev. lelkész.



Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle
pemetefü cukorkánál

Vásárlásánál azonban vigyázzunk
és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel
sok haszontalan utánzata van.

I doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

5658—1906. sz.

Hirdetmény.

Az 1875. évi XLVII. t. cikk 8. §-a értelmében a föld és házbirtokosok ezen jövedelmükre kirótt adók után fizetendő általános jövedelmi pótdadónál csökkenőleg figyelembe veendő az ingatlanokra kamat feltüntetése mellett bekebelezett adóságok után fizetett évi kamatok 10%.

Figyelmeztetjük a közsé föld és háztulajdonosait, hogy ingatlanukra zálogjogilag bekebelezett teher tételeket bezárólag folyó évi január hó 30-ig az erre vonatkozó igazoló okmányoknak felmutatása mellett a községi adóügyi osztálytól ingyen kapható bejelentési iven annál is inkább bevallják, mivel a későbbben beérkező bejelentések csakis az adóév október hava 15-éig a m. kir. pénzügyigazgatósághoz benyújtandó igazolási kérelem alapján vehetők figyelembe.

Petrozsény, 1907. évi január hó 12.

Előljáráóság.

A legelőkelőbb orvostanárok által ajánlott és a kiállításokon aranyérmekkel és díszokmányokkal kitüntetett

Esterházy-cognac,

mely a közönség kedvenc itala mindenütt kapható.

Központi iroda:

Gróf Esterházy Géza-féle cognacgyár

BUDAPEST

V. ker., Nádor-utca 16.

Papir-, rajz- és írószerraktár.

Van szerencsém Perozsény és vidéke n. é. közönségének tisztelettel tudomására adni, hogy 1893. év óta tennálló **papirkereskedésem** ezen szakba vágó cikkekkel dusan felszereltem s a legfokozottabb igényeket pontosan s a legjutányosabban kielégítem. **Tanszerek, rajz- és íróeszközök** nagy választékban állnak rendelkezésre s ezeket is legolcsóbban árusítom el. A legegyszerűbbtől a legfinomabbig: **irodapapírok, levélpapírok, névjegyek, eljegyzési kártyák** stb. kereskedésemben jutányos árban kaphatók.

KÖNYVNYOMDA.

Midőn a kultura tért hódított a Zsilvölgyben, Petrozsényben **nyomdát** állítottam, majd hirlapot indítottam, hogy a sajtó erejével szolgáljam a hazafias törekvést. A kezdet nehézségeivel küzdve anyagi áldozatok meghozatalával tartottam fenn s oda fejlesztetem a nyomdát, hogy a legmészszebb menő igényeket a legjutányosabban kielégíteni képes vagyok; miért is a n. é. közönség szíves támogatását kérem.

KÖNYVKÖTÉSZET.

A művelt közönség folyton fokozódó igényeinek kielégítését szem előtt tartva **könyvkötészetet** rendeztem be s ebbe a szakmába vágó munkálatok teljesítését megelégedésre s a legjutányosabban elvállalom.

Tisztelettel:
FIGULI ANTAL.